

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15005233	IES Agra do Orzán	A Coruña	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Proxecto competencial	4º ESO	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	11
4.2. Materiais e recursos didácticos	12
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	13
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	13
6. Medidas de atención á diversidade	14
7.1. Concreción dos elementos transversais	15
7.2. Actividades complementarias	15
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	16
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	17
9. Outros apartados	17

1. Introducción

A presente programación didáctica, elaborada para a materia de Proxecto Competencial do 4º curso da ESO, ten como referencia o currículo que establece o Decreto 156/2022 do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Para a elaboración das unidades didácticas que desenvolverá a programación tívose como referencia un currículo no que se marca o obxectivo do desenvolvemento das competencias transversais mediante a realización de proxectos significativos para o alumnado e a resolución colaborativa de problemas, reforzando a autoestima, a autonomía, a reflexión e a responsabilidade. e que se pode configurar neste curso como un proxecto interdisciplinar en colaboración con distintos axentes sociais.

Outro aspecto que foi tido en conta á hora de deseñar a presente programación foi o centro no que se ía implementar: as características do mesmo, as do seu alumnado e o seu entorno. Esta programación didáctica está pensada para ser levada á práctica no IES Agra do Orzán (A Coruña). Nel impártese o Ensino Secundario Obrigatorio (liña 3), Bacharelatos de Ciencias / Tecnoloxía e de Humanidades / Ciencias Sociais e os ciclos formativos de Técnico Superior en Ensinanza e Animación sociodeportiva (TSEAS), así como o Técnico Superior en Acondicionamento Físico (TSAF).

Atópase situado nunha das zonas máis densamente poboadas da Coruña, o que incidiu negativamente no seu momento. O instituto fai de conexión entre os dous barrios dos que se nutre o ventorrillo e o Agra do Orzán. Acolle nas súas aulas a alumnado de moitos países diferentes como Senegal, Costa de Marfil, Romanía, Ecuador, Brasil, Arxentina, Perú ou Venezuela. Isto supón que algúns dos nosos alumnos se incorporen ao Centro co curso xa comezado e sen coñecer as linguas vehiculares do ensino. Xunto con esta poboación hai que subliñar tamén que están escolarizados alumnos e alumnas de etnia xitana o que se traduce nunha grande diversidade de alumnado que nos obriga a ter que dar resposta a moitas e moi diferentes necesidades presentes no noso alumnado.

O nivel económico é medio-baixo. Según os datos feitos públicos polo Ministerio de Facenda a renda bruta media no municipio da Coruña no 2016 foi de 28.055€, Unha vez descontada a liquidación por IRPF e o aportado a Seguridade Social a renda dispoñible mediasituouse en 22.803€. O barrio do Orzán e Ventorrillo é o que ten a renda máis baixa, cunha renda dispoñible media que se sitúa en 18.606 € anuais por persoa. Se a isto engadimos que o número de parados, según os datos publicados polo SEPE no mes de Marzo e de 16.842 persoas cunha Tasa de Paro Rexistrado do 15,41% e que afecta especialmente o noso barrio.

Os grupos seleccionados de 4º ESO A- B e 4º ESO C - PDC, están compostos por 12 alumnas e alumnos 4º ESO A; 14 alumnas e alumnos de 4º ESO B e 9 alumnas e alumnos de 4º ESO C - PDC con idades comprendidas ao inicio do curso entre os 14 e os 17 anos.

As características en canto á diversidade no grupo poden resumirse nas seguintes, para 4º ESO A- B:

- alumnado con cando menos unha repetición no seu expediente: 2.
- alumnado diagnosticado con necesidades educativas especiais como dificultades de comprensión ou necesidade de supervisión individualizada: 2.

No caso do 4º ESO C - PDC:

- Alumnado con cando menos unha repetición no seu expediente: 2.
- Alumnado con necesidades educativas especiais como un proceso de transito de xénero ou dificultades de comprensión: 3

Na reunión de avaliación inicial é posible que se coñezan máis características dos grupos referidos previamente.

Todos estes aspectos serán tidos en conta a nivel metodolóxico.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Diseñar un plan de traballo para a realización dun proxecto ou a resolución dun problema a través da definición de obxectivos e das accións para acadalos, tendo en conta as necesidades da contorna.	1-2-4	1-2		1-4	1-2-5	3	1-2-3	1
OBX2 - Desenvolver o proxecto segundo a planificación prevista mobilizando conxuntamente as competencias transversais que se requiran.	1-3		1-2-4-5	3-5	1-3	1-2	3	2
OBX3 - Presentar os resultados asociados ao proxecto competencial empregando dun xeito respectuoso estratexias e ferramentas de comunicación adecuadas cunha linguaxe verbal e corporal positiva, control das emocións negativas e, de ser o caso, co uso de recursos informáticos e audiovisuais.	1-5	3	3	2-3	1-3-4	4		3-4

Descrición:

As Competencias Clave consisten nunha serie de capacidades, habilidades e actitudes que as persoas precisan para o seu desenvolvemento persoal, para resolver situacións e problemas, para facilitar a súa socialización e insertarse e participar activamente na sociedade converténdose en cidadáns de proveito que poidan exercer os seus dereitos e asumir responsablemente os seus deberes.

A materia de Proxecto Competencial ten como finalidade contribuir ao desenvolvemento das Competencias Clave a través do deseño, elaboración, posta en funcionamento e valoración dos proxectos que se propoñen en cada curso que están orientados de forma xenérica polos obxectivos de materia.

Os obxectivos de materia veñen ser unha declaración de intencións do que o alumno/a debe adquirir ao finalizar a etapa de ESO.

Neste apartado, imos establecer de xeito manifesto a relación entre os Obxetivos de Materia para a etapa de ESO coas Competencias Clave para a materia de Proxecto Competencial de 4º de ESO.

Baseándose en unha pedagogía activa, actual, cooperativa e utilizando metodoloxías didácticas productivas fundamentadas no descubrimento, os alumnos de este curso van desenvolver unha serie de actividades utilizando o por Proxectos cuxa execución e resolución contribuirá á consecución dos obxectivos de materia establecidos e, como consecuencia, á adquisición ds Competencia Transversais do xeito que indicamos ao establecer a relación entre ambos elementos do currículo.

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Colaboramos na organización das actividades deportivas do centro.	Partindo dunha análise das necesidades de actividade física e deportiva do centro, considérase interesante organizar un campionato dun deporte non convencional, para activar a vida deportiva do centro, motivar aos alumnos cara a práctica deportiva e dar a coñecer novas formas de participación inclusiva no deporte e na actividade física. Deste xeito cumpríranse obxectivos diversos encamiñados á consecución das Competencias Clave desde	34	13	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Colaboramos na organización das actividades deportivas do centro.	varias perspectivas: dende a perspectiva do propio alumno organizador relacionados coa asunción de deberes, consolidación de Habitros de traballo e disciplina individuais e grupais, desenvolvemento das capacidades afectiva, do espírito emprendedor, da autoconfianza; dende a perspectiva do alumno participante relacionados con: Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e das outras persoas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais e incorporar a educación física a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social.	34	13	X		
2	"Stay Helthy"	Proxecto no que os alumnos efectuarán unha promoción dos hábitos de vida saudables ao mesmo tempo que realizan unha actividade de confraternización intercentros con compañeiros do IES Plurilingüe Elviña do mesmo nivel aos que invitarán a pasar unha xornada no centro na que se lles organizarán tres tipos de actividades: a)actividade deportiva; b) actividade cultural; c) actividade relacionada coa saúde alimenticia. Os alumnos de 4º de ESO realizarán o deseño das actividades, encargaranse de executar as mesmas e elaborarán unha memoria que servirá como valoración e conclusión do traballo.	33	10		X	
3	"We go on holliday"	Neste proxecto de fin de curso os alumnos, como fixeron nos dous anteriores, realizarán un traballo de análise das necesidades do grupo, de recollida de información, de cálculo de orzamentos, de recursos humanos e materiais e de outros elementos que se deban ter en conta para organizar o seu propio viaxe de fin de curso. Deste xeito seguimos orientando o traballo dos alumnos á consecución dos obxectivos de materia e das Competencias Clave que comentábamnos na primeira U.D. por medio de pedagogías activas e productivas nas que o rapaz é protagonista e responsable do seu propio aprendizaxe. A intención é desenvolver personalidades e actitudes críticas, inqueadas e emprendedoras e fomentar a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.	33	12			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Colaboramos na organización das actividades deportivas do centro.	13

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a importancia da temática do proxecto que se pretende abordar.	Considerar a importancia de manter un estilo de vida activo e participativo.	TI	100
CA1.2 - Identificar e determinar os recursos e materiais necesarios para a realización do proxecto.	Seleccionar os recursos materiais e humanos necesarios e elaborar os elementos que se requiran para o funcionamento do proxecto.		
CA1.3 - Identificar, seleccionar e analizar a información que se precisa.	Realizar unha búsqueda previa de información sobre a temática do proxecto e os recursos necesarios.		
CA1.4 - Realizar a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.	Determinar as accións necesarias para levar a cabo o proxecto e deseñar un calendario de realización desas accións. Organizar grupos de traballo e repartir as accións entre os grupos.		
CA1.5 - Prever as incidencias que se poidan producir no desenvolvemento das actuacións do proxecto e propoñer posibles solucións a estas.	Realizar un Feedback sobre a información recollida e sobre o deseño do proxecto e propoñer opcións diversas de solución aos diferentes puntos do proxecto.		
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Cumplir nos prazos establecidos as accións previstas por cada grupo responsable, no calendario do proxecto.		
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Realizar con eficiencia e efectividade as tarefas e actividades establecidas para a execución do proxecto.		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Localizar, dispoñer, ordenar, colocar e distribuir os materiais e recursos humanos necesarios e previstos para a execución do proxecto.		
CA2.4 - Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.	Improvisar dende o planificado, desenvolvendo a capacidade de iniciativa personal ou chegar a acordos mediante o dialogo para solucionar as incidencias derivadas da execución do proxecto.		
CA2.5 - Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.	Extraer conclusións e valorar as actuacións da execución do proxecto.		
CA3.1 - Presentar o proxecto realizado e, de ser o caso, os produtos finais obtidos.	Presentar o documento ou documentos que reflectan o traballo realizado no deseño e execución do proxecto.		
CA3.2 - Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade, para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Presentar os resultados do proxecto de xeito claro, conciso e entendible para o resto de alumnos.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica como códigos comunicativos para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Explicar os detalles do proxecto de xeito expresivo e convincente acompañando a oratoria dunha linguaxe corporal activa e elocuente.		
CA3.4 - Potenciar as emocións positivas na exposición e controlar, de ser o caso, a conduta asociada ás emocións negativas.	Utilizar nas exposicións unha actitude asertiva, nin pasiva nin impositiva, convincente e con autoconfianza.		
CA3.5 - Empregar recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos como apoio na presentación do proxecto.	Empregar recursos dixitais ou plásticos para a exposición que faciliten o entendemento da mesma.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procura e selección de información relacionada cos proxectos. - Investigación e búsqueda de información sobre os elementos centrais do proxecto (Datchaball e xestión e organización de eventos); experimentación e coñecemento práctico dos elementos centrais do proxecto (Datchaball) - Planificación: secuenciación e temporalización. - Calendario de accións e actividades necesarias para a realización do proxecto. Reparto de actividades por grupos de traballo. - Execución de proxectos: dinámicas e roles. - Actividades, accións e funcións necesarias para a execución do proxecto. (Campionato de Datchaball) - Presentación de proxectos: a expresión verbal e corporal; control das emocións e da conduta. - Exposición gráfica, verba el corporal dos puntos do proxecto. - Uso de recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos de apoio á comunicación para a presentación do proxecto. - Soportes dixitais, audiovisuais e plásticos aplicados á exposición do proxecto.

UD	Título da UD	Duración
2	"Stay Helthy"	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a importancia da temática do proxecto que se pretende abordar.	Considerar a importancia de manter un estilo de vida activo e participativo.	TI	100
CA1.2 - Identificar e determinar os recursos e materiais necesarios para a realización do proxecto.	Seleccionar os recursos materiais e humanos necesarios e elaborar os elementos que se requiran para o funcionamento do proxecto.		
CA1.3 - Identificar, seleccionar e analizar a información que se precisa.	Realizar unha búsqueda previa de información sobre a temática do proxecto e os recursos necesarios.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Realizar a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.	Determinar as accións necesarias para levar a cabo o proxecto e deseñar un calendario de realización desas accións. Organizar grupos de traballo e repartir as accións entre os grupos.		
CA1.5 - Prever as incidencias que se poidan producir no desenvolvemento das actuacións do proxecto e propoñer posibles solucións a estas.	Realizar un Feedback sobre a información recollida e sobre o deseño do proxecto e propoñer opcións diversas de solución aos diferentes puntos do proxecto.		
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Cumplir nos prazos establecidos as accións previstas por cada grupo responsable, no calendario do proxecto.		
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Realizar con eficiencia e efectividade as tarefas e actividades establecidas para a execución do proxecto.		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Localizar, dispoñer, ordenar, colocar e distribuir os materiais e recursos humanos necesarios e previstos para a execución do proxecto.		
CA2.4 - Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.	Improvisar dende o planificado, desenvolvendo a capacidade de iniciativa personal ou chegar a acordos mediante o diálogo para solucionar as incidencias derivadas da execución do proxecto.		
CA2.5 - Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.	Extraer conclusións e valorar as actuacións da execución do proxecto.		
CA3.1 - Presentar o proxecto realizado e, de ser o caso, os produtos finais obtidos.	Presentar o documento ou documentos que reflectan o traballo realizado no deseño e execución do proxecto.		
CA3.2 - Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade, para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Presentar os resultados do proxecto de xeito claro, conciso e entendible para o resto de alumnos.		
CA3.3 - Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica como códigos comunicativos para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Explicar os detalles do proxecto de xeito expresivo e convincente acompañando a oratoria dunha linguaxe corporal activa e elocuente.		
CA3.4 - Potenciar as emocións positivas na exposición e controlar, de ser o caso, a conduta asociada ás emocións negativas.	Utilizar nas exposicións unha actitude asertiva, nin pasiva nin impositiva, convincente e con autoconfianza.		
CA3.5 - Empregar recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos como apoio na presentación do proxecto.	Empregar recursos dixitais ou plásticos para a exposición que faciliten o entendemento da mesma.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procura e selección de información relacionada cos proxectos. - Investigación e búsqueda de información sobre os elementos centrais do proxecto (Datchaball e xestión e organización de eventos); experimentación e coñecemento práctico dos elementos centrais do proxecto (Datchaball) - Planificación: secuenciación e temporalización.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Calendario de accións e actividades necesarias para a realización do proxecto. Reparto de actividades por grupos de traballo. - Execución de proxectos: dinámicas e roles. - Actividades, accións e funcións necesarias para a execución do proxecto. (Campionato de Datchaball) - Presentación de proxectos: a expresión verbal e corporal; control das emocións e da conduta. - Exposición gráfica, verba el corporal dos puntos do proxecto. - Uso de recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos de apoio á comunicación para a presentación do proxecto. - Soportes dixitais, audiovisuais e plásticos aplicados á exposición do proxecto.

UD	Título da UD	Duración
3	"We go on holliday"	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a importancia da temática do proxecto que se pretende abordar.	Considerar a importancia de manter un estilo de vida activo e participativo.	TI	100
CA1.2 - Identificar e determinar os recursos e materiais necesarios para a realización do proxecto.	Seleccionar os recursos materiais e humanos necesarios e elaborar os elementos que se requiran para o funcionamento do proxecto.		
CA1.3 - Identificar, seleccionar e analizar a información que se precisa.	Realizar unha búsqueda previa de información sobre a temática do proxecto e os recursos necesarios.		
CA1.4 - Realizar a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.	Determinar as accións necesarias para levar a cabo o proxecto e deseñar un calendario de realización desas accións. Organizar grupos de traballo e repartir as accións entre os grupos.		
CA1.5 - Prever as incidencias que se poidan producir no desenvolvemento das actuacións do proxecto e propoñer posibles solucións a estas.	Realizar un Feedback sobre a información recollida e sobre o deseño do proxecto e propoñer opcións diversas de solución aos diferentes puntos do proxecto.		
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Cumplir nos prazos establecidos as accións previstas por cada grupo responsable, no calendario do proxecto.		
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Realizar con eficiencia e efectividade as tarefas e actividades establecidas para a execución do proxecto.		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Localizar, dispoñer, ordenar, colocar e distribuir os materiais e recursos humanos necesarios e previstos para a execución do proxecto.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.	Improvisar dende o planificado, desenvolvendo a capacidade de iniciativa personal ou chegar a acordos mediante o dialogo para solucionar as incidencias derivadas da execución do proxecto.		
CA2.5 - Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.	Extraer conclusións e valorar as actuacións da execución do proxecto.		
CA3.1 - Presentar o proxecto realizado e, de ser o caso, os produtos finais obtidos.	Presentar o documento ou documentos que reflectan o traballo realizado no deseño e execución do proxecto		
CA3.2 - Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade, para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Presentar os resultados do proxecto de xeito claro, conciso e entendible para o resto de alumnos.		
CA3.3 - Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica como códigos comunicativos para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Explicar os detalles do proxecto de xeito expresivo e convincente acompañando a oratoria dunha linguaxe corporal activa e elocuente.		
CA3.4 - Potenciar as emocións positivas na exposición e controlar, de ser o caso, a conduta asociada ás emocións negativas.	Utilizar nas exposicións unha actitude asertiva, nin pasiva nin impositiva, convincente e con autoconfianza.		
CA3.5 - Empregar recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos como apoio na presentación do proxecto.	Empregar recursos dixitais ou plásticos para a exposición que faciliten o entendemento da mesma.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procura e selección de información relacionada cos proxectos. - Investigación e búsqueda de información sobre os elementos centrais do proxecto (Datchaball e xestión e organización de eventos); experimentación e coñecemento práctico dos elementos centrais do proxecto (Datchball) - Planificación: secuenciación e temporalización. - Calendario de accións e actividades necesarias para a realización do proxecto. Reparto de actividades por grupos de traballo. - Execución de proxectos: dinámicas e roles. - Actividades, accións e funcións necesarias para a execución do proxecto. (Campionato de Datchaball) - Presentación de proxectos: a expresión verbal e corporal; control das emocións e da conduta. - Exposición gráfica, verba el corporal dos puntos do proxecto. - Uso de recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos de apoio á comunicación para a presentación do proxecto. - Soportes dixitais, audiovisuais e plásticos aplicados á exposición do proxecto.

4.1. Concrecións metodolóxicas

O título da asignatura que nos ocupa é "Promoción dos hábitos de vida saudable II", e é unha continuación da asignatura de 3º da ESO que ten a mesma denominación. A estrutura xeral da asignatura componse de 3 proxectos realizados cada un coincidindo con un período trimestral ou de avaliación. En cada avaliación acometerase un proxecto relacionado co título da asignatura cuxa realización por parte dos alumnos contribuirá á consecución dos criterios de avaliación, obxectivos e competencias do curso en particular e da etapa en xeral.

As actividades propostas ao longo do curso están dirixidas a reforzar os aspectos máis transversais do currículo, favorecendo a interdisciplinariedade e a conexión entre os distintos tipos de coñecemento.

Os proxectos serán realizados en grupos de traballo cooperativo, nos cales cada alumna ou alumno adopta un rol concreto e asume tarefas individuais que integrarán o resultado final de cada proxecto.

Na PRIMEIRA AVALIACIÓN, o proxecto a desenvolver leva como título "Colaboramos na organización das actividades deportivas do centro".

Partindo dunha análise das necesidades de actividade física e deportiva do centro, considérase interesante organizar un campionato dun deporte non convencional, para activar a vida deportiva do centro, motivar aos alumnos cara a práctica deportiva e dar a coñecer novas formas de participación inclusiva no deporte e na actividade física. Deste xeito cumpríranse obxectivos diversos encamiñados á consecución das Competencias Clave desde varias perspectivas: dende a perspectiva do propio alumno organizador relacionados coa asunción de deberes, consolidación de Hábitos de traballo e disciplina individuais e grupais, desenvolvemento das capacidades afectiva, do espírito emprendedor, da autoconfianza; dende a perspectiva do alumno participante relacionados con: Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e das outras persoas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais e incorporar a educación física a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

Entre diferentes produtos finais do proxecto atópanse

- A experiencia adquirida polos alumnos en cuestión de organización e xestión de eventos deportivos.
- A coordinación e o traballo en grupo dos participantes no proxecto e o fomento do espírito emprendedor e a iniciativa personal.
- Proposta de participación en actividades deportivas e promoción dos hábitos de vida saudables entre os rapaces do centro.
- As conclusións da realización do proxecto e o feedback obtido do mesmo como elemento enriquecedor da personalidade dos alumnos.

Na SEGUNDA AVALIACIÓN, seguindo unha liña evolutiva en calidade e dificultade, instaremos aos alumnos de 4º a realizar unha actividade intercentros. Trátase dun proxecto de titulado "Stay Helthy" no que os alumnos responsables efectuarán unha promoción dos hábitos de vida saudables ao mesmo tempo que realizan unha actividade de confraternización intercentros con compañeiros do IES Plurilingüe Elviña do mesmo nivel aos que invitarán a pasar unha xornada no centro na que se lles organizarán tres tipos de actividades: a) actividade deportiva; b) actividade cultural; c) actividade relacionada coa saúde alimenticia. Os alumnos de 4º de ESO realizarán o deseño das actividades, encargaranse de executar as mesmas e elaborarán unha memoria que servirá como valoración e conclusión do traballo.

Os produtos finais deste proxecto son os seguintes:

- Promoción e difusión de actitudes relacionadas coa promoción de hábitos de vida saudable a través do deseño e execución de actividades e tarefas ao efecto
- Proposta de confraternización cos alumnos do centro da localidade mencionado, utilizando como vínculo e vía de unión os elementos relacionados co título da asignatura "Promoción dos hábitos de vida saudable"
- Organización dunha serie de actividades relacionadas coa saúde física, mental, social e alimenticia.
- En conexión e continuación co proxecto da 1ª avaliación, experiencia adquirida polos alumnos en cuestión de organización e xestión de eventos relacionados coa promoción de actitudes saudables D.P.V. social, físico, cultural e alimenticio.
- Conclusións da realización do proxecto e o feedback obtido do mesmo como elemento enriquecedor da personalidade dos alumnos.

Na TERCEIRA AVALIACIÓN, o alumnado realizará un proxecto titulado "We go on Holiday", no que realizarán un traballo de análise das necesidades do grupo, de recollida de información, de cálculo de orzamentos, de recursos humanos e materiais e de outros elementos que se deban ter en conta para organizar o seu propio mini-viaxe de fin de curso. Deste xeito seguimos orientando o traballo dos alumnos á consecución dos obxectivos de materia e das Competencias Clave que comentábase na primeira U.D. por medio de pedagogías activas e productivas nas que o rapaz é protagonista e responsable do seu propio aprendizaxe. A intención é desenvolver personalidades e actitudes críticas, inquéritas e emprendedoras e fomentar a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.

Poderíandse estraer os seguintes produtos finais:

- Autoxestión de grupos de actividade.
- Organización de actividades de ocio e deportivas para os compañeiros e compañeiras do centro.
- Deseño, planificación e execución de actividades relacionadas co benestar e a saúde.

Para a realización de estes proxectos partírase de unha metodoloxía DUA (DESEÑO UNIVERSALDO APRENDIZAXE), utilizaranse pedagogías de corte activo e productivo de forma que o propio alumno sexa o protagonista do seu propio aprendizaxe e tome as decisión máis a xeitadas en función do seu propio coñecemento. Todo este proceso de autoxestión da aprendizaxe e de estar supervisado polo profesor en todo momento para garantir un bon funcionamento do mecanismo e evitar que se produzan erros irreparables.

Daremos importancia ao “Que aprender?” presentando a información aos alumnos mediante diferentes soportes e en formatos distintos, tales como las presentaciones activas Powerpoint ou o deseño de tarjetas e materiais diversos cos que se traballará nas distintas actividades propostas. En canto ao “Por que aprender?”, proporcionaremos opcións que motiven aos alumnos e que desperten o seu interese e implicación, así como o seu entusiasmo, tales como a organización e autoxestión de actividades nas que asua implicación repercute directamente no seu beneficio como a organización do seu propio miniviaxe de fin de curso.

No apartado de “Como aprender?” daremos aos alumnos opcións diversas para que demostren o aprendido, e poidan manifestalo de xeito axeitado como , probas prácticas abertas e adaptadas ao nivel individual de cada alumno.

Optaremos por la búsqueda de aprendizajes significativos e individualizados.

Primarán estrategias na práctica de tipo global e práctica masiva. Información inicial e coñecemento da execución e resultados visual auditivo. Atenderase ás necesidades específicas de aprendizaxe dos alumnos que o requiran adaptando actividades e metodoloxía e propoñendo situacións pedagógicas adaptadas ao caso concreto e orientadas á individualización do ensino.

Priorizarase o traballo en grupo, a colaboración e cooperación, a responsabilidade sobre as actuacións propias e dos demais e o reparto equitativo do traballo, así como a asunción de roles e de funcións para o desenvolvemento de actividades.

Terán liberdade no formato de presentación e dos medios, dándolle a máxima difusión o centro educativo, exposicións nos taboleiros e corredores do centro, concello, asociacións culturais....

Poderán elaborar unha revista, unha reportaxe gravada, unha exposición nos corredores...

Poderán ser engadidos novos produtos finais en función dos intereses que amose o alumnado ao abordar as diferentes temáticas.

Neste proxecto, trabállanse as todas as competencias clave contribuíndo interdisciplinarmente as seguintes áreas:

- Educación Física (base conceptual dos hábitos de vida saudable)
- Lingua Castelá (expresión oral e escrita, comprensión da información, redacción de textos...)
- Lingua Galega (expresión oral e escrita, comprensión da información, redacción de textos...)
- Xeografía e Historia (espazos e lugares da contorna, momentos históricos...)
- Matemáticas (estadísticas sobre poboacións, tempos, estadísticas, sistemas de clasificacións en competicións...)
- Economía (comparativas nos prezos, elaboración de orzamentos....)
- Tecnoloxía e Dixitalización (búsquedas de información en rede, presentación dixital do proxecto)
- Educación Plástica e Visual (deseño do formato de presentación do proxecto)

En resumen, a través da realización de estes proxectos preténdese desenvolver a autonomía dos alumnos en canto so deseño, elaboración, planificación e execución de actividades orientadas á promoción do benestar e da saúde, fomentando o traballo en grupo, a colaboración e cooperación e a iniciativa persoal e o espírito emprendedor.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Informe de deseño do proxectos
Memoria de actividades de proxectos
Aula de informática
Dispositivos móbiles do alumnado (de forma puntual)

Espacios variados do centro como ximnasio, patio, polideportivo, biblioteca, hall etc.

Material convencional de Educación Física como balóns, conos, aros, e outros materiais non tan convencionais como mesas, cadeiras, aparatos de música, material de manualidades, libros, ordenadores, plataformas dixitais, APPs,.....

O espazo habitual no que se desenvolverán as clases consiste nunha aula convenientemente equipada cun encerado dixital e outro tradicional, dispoñendo o alumnado de pupitres individuais, o que facilitará os necesarios cambios na súa distribución para o traballo grupal.

De forma puntual podemos acceder á aula de informática para realizar búsquedas na rede, deseñar documentos ou presentacións, etc.

Para a execución dos proxectos, necesitaranse puntualmente espazos do centro variados como a biblioteca, o ximnasio, o polideportivo e outros.. e incluso deberase e incluso deberase facer uso de espazos alleos ao centro de referencia para levar a cabo as actividades que requiran sair ao exterior, sempre coa solicitude da autorización pertinente do titor de cada alumno que participe na actividade.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Ao inicio de curso, nas primeiras sesións, realizarase unha proba inicial baseada en competencias clave. O seu obxectivo é facilitar información sobre distintos aspectos do alumnado, tales como posibles dificultades de aprendizaxe ou capacidades por riba da media do grupo. Dita información servirá para programar as adaptacións precisas, así como as actividades de reforzo e ampliación no caso de ser necesarias. Os resultados de dita proba daranse a coñecer durante unha reunión establecida polo centro ao inicio do curso e na que se atopará a totalidade da xunta avaliadora. En función dos resultados obtidos, e sempre coa intervención do Departamento de Orientación levaranse a cabo as medidas de atención pertinentes.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	34	33	33	100
Táboa de indicadores	100	100	100	100

Criterios de cualificación:

Para a cualificación de cada avaliación estableceremos unhas criterios que se basearán no traballo realizado polo alumnado ao longo da avaliación nos ámbitos do "Saber", "Saber facer" e "Saber ser" .

Tomando como referente os criterios de avaliación e os mínimos esixibles, obteremos a cualificación a través do instrumento elixido para elo que en este caso será unha táboa de indicadores. Estes indicadores serán un reflexo do traballo que o alumno realizou durante cada avaliación.

Como instrumentos de avaliación, empregaranse táboas de indicadores que poderán ser rúbricas ou listas de cotexo, nas que se avaliaran aspectos de traballo cooperativo, desempeño de rol concreto, realización de tarefas individuais, presentación de resultados (memorias e dosieres informativos).

- PRIMEIRA AVALIACIÓN:

Realiza as tarefas asignadas no proceso de deseño do proxecto, e presenta o dosier informativo do plan de traballo. 40%

Realiza as tarefas asignadas no proceso de execución do proxecto. 40%

Expón con claridade o resultado do proxecto e presenta a memoria do traballo realizado. 20%

- SEGUNDA AVALIACIÓN:

Realiza as tarefas asignadas no proceso de deseño do proxecto, e presenta o dosier informativo do plan de traballo.

40%

Realiza as tarefas asignadas no proceso de execución do proxecto. 40%

Expón con claridade o resultado do proxecto e presenta a memoria do traballo realizado. 20%

- TERCEIRA AVALIACIÓN:

Realiza as tarefas asignadas no proceso de deseño do proxecto, e presenta o dossier informativo do plan de traballo.

40%

Realiza as tarefas asignadas no proceso de execución do proxecto. 40%

Expón con claridade o resultado do proxecto e presenta a memoria do traballo realizado. 20%

A nota ordinaria en xuño virá dada pola media aritmética das notas das avaliacións parciais en función da porcentaxe asignada a cada avaliación sobre o total.

Criterios de recuperación:

No caso de que un alumna/o non realice as tarefas asignadas ou non coopere adecuadamente no grupo de traballo dificultando o desenvolvemento do proxecto, terá que realizar unha proba escrita, que constará de distintas preguntas sobre diferentes aspectos traballados nos proxectos.

A nota de dita proba representará a nota da avaliación correspondente.

De igual xeito, no caso de que unha alumna/o teña dúas avaliacións suspensas, deberá realizar unha proba escrita final, sobre diferentes aspectos traballados neste proxecto. A nota de dita proba representará a nota final da asignatura no curso.

6. Medidas de atención á diversidade

Partindo do uso de pedagogías activas, productivas e actuais basadas en metodoloxías DUA que se basean en priorizar e potenciar as virtudes e fortalezas do alumnado e non ns suas debilidades, para lograr unha inclusión efectiva adaptando os procesos de E-A ás súas características diversas, e da individualización do proceso de E-A, para o alumnado con Necesidades Específicas de Apoio Educativo que o precisen, serán deseñadas actividades e tarefas de xeito específico de modo que se facilite o desempeño do seu rol no proxecto. Do mesmo modo, prestaráselle unha maior atención na aula e nas actividades fóra da aula, estando pendentes en todo momento do seu desempeño así como da consecución das súas tarefas individuais. Todo isto sen prexuízo de que, a medida que avance o curso, poida detectarse a necesidade deste tipo de actividades individualizadas noutros alumnos/as establecéndose, de ser o caso, os necesarios reforzos educativos.

Para valorar cada caso en particular, partiremos dunha avaliación inicial, del diagnóstico psicopedagógico do orientador e revisión dos historiais do alumnado para detectar este tipo de necesidades e realizar un seguimento e establecer medidas ordinarias de reforzos ou extraordinarias con ACIS según o caso. Tamén podemos atoparnos con alumnos con algunha enfermidade ou lesión que lles impida a participación práctica nas clases aos que asignaremos diferentes actividades ou tarefas segundo as circunstancias, utilizando medidas ordinarias de atención á diversidade, como: adaptar o material didáctico, variar a metodoloxía, propoñer actividades de aprendizaxe diferenciadas (de reforzo ou ampliación), organizar grupos de traballo flexibles, dar prioridade a unhas bloques de contidos sobre outros (ej: traballos de recopilación de información sobre os contidos correspondentes, colaboración en actividades suplementarias, realización de funcións que a súa lesión permita, colaboración en tarefas variadas.

Por outra banda, tamén están previstas actividades de ampliación para aquel alumnado que presente un maior ritmo de aprendizaxe. Tratarase de actividades motivadoras, que en todo caso vaian máis aló dos xa afianzados mínimos da materia e que supoñan un maior desafío na busca de información, así como a interrelación dos diferentes contidos.

A metodoloxía de aprendizaxe cooperativo aplicada na realización dos proxectos favorece a integración dos diferentes ritmos de traballo, ritmos de aprendizaxe e niveis de dominio e rendemento, facendo fincapé na riqueza da heteroxeneidade e tendo como referente nun deseño universal das tarefas de aprendizaxe.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3
ET.1 - Comprensión lectora	X	X	X
ET.2 - Expresión oral e escrita	X	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual	X	X	X
ET.4 - Competencia dixital	X	X	X
ET.5 - Emprendemento social e empresarial	X	X	X
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico	X	X	X
ET.7 - Educación emocional e en valores	X	X	X
ET.8 - Igualdade de xénero	X	X	X
ET.9 - Creatividade	X	X	X
ET.10 - Cooperación, colaboración e traballo en grupo	X	X	X

Observacións:

No deseño de actividades á hora de traballar en grupo:

- Fomentaranse de maneira transversal a igualdade entre mulleres e homes, a educación para a saúde, incluída a afectivo-sexual, a formación estética, a educación para a sustentabilidade e o consumo responsable, o respecto mutuo e a cooperación entre iguais.
- Promoverase a aprendizaxe da prevención e da resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto polo Estado de dereito, o respecto e a consideración polas vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.
- Evitaranse os comportamentos, os estereotipos e os contidos sexistas, así como os que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero.
- Reforzarase o concepto e o significado dos "Habitos de vida saudable" como elemento fundamental para o desenvolvemento, dende os ámbitos físico, social, mental e alimenticio, dunha personalidade íntegra, crítica e emprendedora.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
------------	------------	----------	----------	----------

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Saída ao IES plurilingüe Elviña	A actividade "Stay Helthy" programada para a segunda avaliación consiste en unha invitación aos alumnos do IES Elviña para que pasen unha xornada de confraternización realizando actividades relacionadas coa saúde física, mental, social e alimenticia. Como resposta a esta invitación, os alumnos compañeiros de curso do IES Elviña, organizarán outra actividade similar no seu entro á que acudiremos despois de aceptar a súa invitación.		X	X
Saída á praia de Oza	Saída ao clube de vela Oza para realizar unha xornada de actividades acuáticas.			X
Saída a Os Ancares	Dentro do proxecto da 3ª avaliación "We go on holliday", está programada unha saída de un día ou dous a Os Ancares (según posibilidades). Esta última opción pasa por pernoctar unha noite no albergue do mesón Campa da Braña. Dentro de esta saída, realizaranse dúas actividades, un trekking de 10 kms para chegar ao cume de Tres Obipos e outra visita á vila de Piornedo para coñecer as típicas pallozas, parte do patrimonio cultural e antropolóxico galego.			X

Observacións:

As datas de realización das actividades planificadas están suxeitas cambios e axustes en función das posibilidades de realización debido ao calendario escolar e outras actividades cas que se poidan solapar. A saída do proxecto da 3ª avaliación prevista para Os Ancares, podería variar de lugar a outro en función das posibilidades técnicas de realización no sitio proposto en canto a disposición de aloxamento e orzamento necesario para executala.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Adecuación do nivel de dificultade ás necesidades do alumnado
Metodoloxía empregada
Utilización de distintas estratexias metodolóxicas en función das unidades didácticas
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Apoio e implicación por parte das familias e do profesorado no traballo do alumnado
Medidas de atención á diversidade
Toma de medidas individualizadas adaptadas ás necesidades de cada caso. Variabilidade no uso de metodoloxías e estratexias didácticas para o acceso do curriculum ao alumnado con NEAE.

Clima de traballo na aula
Participación activa de todo o alumnado
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación
Outros
Utilización dos distintos instrumentos de avaliación

Descrición:

Estes indicadores de logro pretenden avaliar aspectos como a adecuación da proposta educativa ás características do grupo, a idoneidade das metodoloxías empregadas en cada momento, o grao de participación de alumnado e familias no proceso de ensino ou a adecuada resposta ás necesidades específicas do alumnado.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A principal referencia da que se disporá para este procedemento de seguimento e autoavaliación será a temporalización definida ao inicio do curso, debéndose analizar de xeito periódico se o programado se corresponde coas necesidades do alumnado, de modo que o desenvolvemento das unidades didácticas siga o calendario previsto. O documento elaborado para levar dito seguimento constituirase como un caderno de traballo na aula. Neste caderno do profesor, reflectirase o desenvolvemento efectivo das sesións, facendo fincapé no aproveitamento destas e dos recursos dispoñibles.

9. Outros apartados